

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Najsvetejša dolžnost, ki veže vsakega Slovenca, je podpirati na ta ali oni način družbo sv. Cirila in Metoda. Temu mislimo, da bo vsak zaveden Slovenec pritrdil, in ravno radi tega hočemo opisati delovanje družbe in zanimanje za isto.

Dolgo let se že bijejo na naših jezikovnih mejah hudi boji za obstanek Slovencev na eni strani z Nemci in na drugi strani z Lahi. Ogromne svote, katere je družba žrtvovala za našo narodnost, v prvi vrsti za vzdrževanje ljudskih šol na naših jezikovnih mejah, lahko govore, kako hrabro je družba nastopala proti tlačiteljem našega naroda, ki nas hočejo uničiti. Družbi moramo hvaležni biti, da se je v našo deco vcepilo pravo slovensko mišljenje in s ponosom lahko kažemo nanjo, kajti ona je za naš napredek velike važnosti.

Čim obširneje družba deluje, tem več tudi potrebuje podpore. Radi tega je nje marljivo vodstvo dovolilo nekaterim ljubljanskim trgovcem zalogo različnega blaga, kakor: Ciril in Metodovo kavo, vžigalice, svinčnike, platno itd., katero naj se v prid družbe prodaja. Najprvo se je pričelo s prodajo vžigalic; zalogo teh vžigalic je prevzel družbi zelo naklonjeni, veleazlužni, umrli gospod Ivan Perdan, ki je s svojo požrtvovalnostjo v prid družbe mnogo dosegel in ji pri prodaji vžigalic do več tisočakov pripomogel; pa tudi njegovima naslednikoma gre vsa čast, ker imata še vedno zalogo in se za družbo zanimata. Zalogo Ciril in Metodovega platna ima tvrdka A. S. Skaberne, zalogo svinčnikov pa tvrdka I. Bonač. To blago je solidno ter ga toplo priporočamo v nakup.

Še več pozornosti pa hočemo obrniti Ciril in Metodovi kavi, ker se kavinih dodatkov veliko več potrebuje, kakor gori omenjenih predmetov in je prodaja te kave velikanski vir za družbo. To kavo izdeluje

narodna tvrdka Ivan Jebračin v Ljubljani. Predno o tem še več izpregovorimo, bodi nam dovoljeno, pokladati merodajnim faktorjem na srce, da se z vso vneto zavzamejo za prodajo Ciril-Metodovih izdelkov in da naj tudi priprosto ljudstvo za družbo navdušujejo in njen pomen razložijo. V to so poklicani v prvi vrsti gospodje duhovni, kateri so se dosedaj, izvzemši nekaterih, prav malo ali pa prav nič brigali za družbo. S prepričanjem lahko povdarjamo, da so se za prodajo raznega blaga v prid družbe sv. Cirila in Metoda zavzeli samo nekateri trgovci in ponekod tudi učiteljstvo; prikrivati pa tudi ne smemo, da je v denarju za družbo največ žrtvovala naša inteligenca. Tako je, gospoda draga v farovžih, in nič drugače; za tako sveto narodno dolžnost ste imeli dosedaj le malo zanimanja ali pa prav nič, med tem ko po liberalni stranki, ki goji večjo narodno zavest, vedno udrihate, čeprav včasih sami pripoznate, da to ni prav. Tudi zidate na pesek klerikalne brloge ter hočete s tem kmeta osrečiti, a kakor kaže, ne bo s celo Vašo organizacijo nič drugega, kakor da Vas bodo kmetje, ki jih molzete kakor nekdanja Španija Kubo, kleli, ko bodo šteli denarje, ki ste jih zagospodarili pri svoji organizaciji. To bodi le mimogrede omenjeno, kajti preiti moramo zopet k jedru naše teme, namreč k družbi sv. Cirila in Metoda.

Mi smo prepričani, da niti ena nemška tvrdka ne prodaja Ciril-Metodovih vžigalic, marveč preskrbe nemške tvrdke te vžigalice le na izrečno željo naročnika, in sicer takim kupovalcem, ki so izobraženi in te vžigalice dobro poznajo, manj izobraženim pa vsiljujejo vžigalice, ki so le tem podobne, od katerih pa čisti dobiček pripada menda »Bauernbundu«. Našim slovenskim trgovcem pa polagamo na srce, naj se tudi le-ti malo bolj zanimajo za družbo ter na debelo, kolikor mogoče, veliko prevedejo vsakovrstnih tvarin, ki se

prodajajo v prid družbe, ker zadnji čas je tudi za Vas, da pričnete na narodnem polju bolj delovati, saj vendar po našem mišljenju ne živite od nemških, marveč od slovenskih grošev. Vzemite si kot vzor naše brate Čehe ali pa naše tlačitelje Nemce ali Lahe. Da se pa tudi naše ljudstvo samo začne bolj zanimati za družbo, je v prvi vrsti poklicano slovensko časopisje, katero naj svojim čitateljem razloži celo stvar, v drugi vrsti so pa poklicani zato vsi boljši stanovi v mestih in na deželi, ki naj z dobrim vzgledom pokažejo nižjim slojem, da je tudi njim družba sv. Cirila in Metoda pri srcu. Prepričani smo, če vsi pričnemo na ta način delovati, da celemu narodu s tem veliko koristimo.

Ker se ravno Slovenci za narodnost premalo brigamo, ne pridejo naši podjetniki na tako višino kot nemški. Kakor vemo iz zanesljivega vira, bi se tudi jugoslovanska tovarna za kavine dodatke ne rentirala, če bi je ne podpirali naši bratje iz Štajerske in posebno iz Primorskega. Ti namreč naročajo te kave že sedaj najmanj trikrat toliko kot Slovenci na Kranjskem. Res neumevno se nam zdi, da mi domačinom nič kaj ne zaupamo, ko je vendar neovrgljiva resnica, da se Ciril in Metodova kava glede cene, kakor tudi glede kakovosti, s tujimi izdelki ne le samo v isto vrsto postavlja, marveč tudi izdelke večine tujih tovarn prekaša.

V Ljubljani živi še vedno mnogo nemških trgovcev, katerih večina je sicer mirnih, a tako zagrizenih, da bi nas, če bi bilo mogoče, kar v žlici vode vtopleli. Ti trgovci imajo od Slovencev lepe dohodke in si množe svoj kapital, kaj pa ti ljudje z nami delajo, naj navedem sledeči slučaj:

Neka nemška tvrdka v Ljubljani, ki ji je bila ponudena Ciril-Metodova kava, se je proti prodajalcu, ki jo je ponudil, takole izrazila: »Nein, den Ciril und Metod Kaffee kaufe ich nicht und werde selben

auch nie kaufen und wenn auch der Laibacher Fluss umgekehrt zu fließen anfängt«.

Če si končno še ogledamo statistiko o porabi kavinih dodatkov na Kranjskem, razvidimo, da potrebuje Kranjska čez 200 vagonov kavinih dodatkov vsako leto, in ko bi si vse te nabavili v jugoslovanski tovarni, ki, kakor omenjeno, danes lahko z vsemi tujimi enakovrstnimi tovarnami v vsakem oziru konkurira, bi to donosalo družbi ogromni dobiček, nič manj ko okroglih 40.000 kron, ker je tovarnar g. Jebračin, ki to kavo izdeljuje, primoran družbi od vsakega vagona prodane Ciril-Metodove kave 200 kron odšteti. To bi bila ogromna podpora za našo družbo, in bi ne bil konsument prav nič na izgubi. Ti podatki jasno kažejo, če bi se Slovenci res oklenili naše družbe, bi jo samo pri nakupu kavinih izdelkov, ki se v prid nje prodajajo, podpirali z ogromno svoto. Če pa priporočamo še druge izdelke, bi letna podpora gotovo znašala čez 50.000 kron.

Vsi torej na delo, da podpiramo našo družbo in s tem izkažemo svojo narodno zavest in sveto dolžnost, ki nas veže podpirati brate ob jezikovnih mejah. Če stori vsak posameznik svojo dolžnost, nam je vspeh zagotovljen in bolj in bolj se bodo uresničevale besede našega vrliga Prešerna, ki kliče: »Vremena Kranjcem bodo se zjasnile, jim milše zvezde kot dozdej sijale«.

Naše sodne razmere.

Govor poslanca dr. Ploja v seji državnega zbora dne 21. maja t. l.

(Dalje.)

S tem se prvič zakrivi zakasnitev pri vročitvi prizivne razsodbe, kajti po § 416. civilnega pravnega reda je poslovni rok šele veljaven od trenutka, ko se vroči strankam prizivna razsodba. Nastane tedaj povse zanimivo justično vpra-

nje: njegovo dušo ter mu budi v nji življenje, in zdi se mu, kakor da še živi pokopana muza. Skoro isto, kakor v VII., pove v XLVIII. pesmi, kjer prosi stvarnika, naj mu da prejšnja gorka čustva, prejšnje srce, kajti tako mu ni živeti, ker je le živo-mrtev kamnat kip, ne trpi ničesar, ne čuti pa tudi radosti ne, niti ne smeje se, pa tudi ne joče se ne.

Gregorčič kot lirik ni pokazal v prejšnjih zvezkih jasno svojega svetovnega naziranja. Protikrščanski ni bil nikdar, nikoli ni oznanjal moderne filozofije, saj se vobče tudi nikjer ni dotikal abstraktnih filozofskih vprašanj. Najvišje v tem oziru se je pospel v kratki pesmi »Človeka nikar«, ki je med najboljšimi njegovimi stvarmi. Morda bi se dalo reči, da se je tu bližal panteizmu, vsekakor pa v prejšnjih zvezkih ni imel tako ustanovljenega svetovnega naziranja kakor sedaj; naj si se je tu in tam pokazal v kaki kratki lirski pesmi vernega človeka, saj je vsak pesnik sprejemljiv za verska, nabožna čustva, vendar je dvomil, omahoval, pravi da »visi med dvomi in zmotami« (»Človeka nikar«). V »Predsmrtnicah« (LIX.) pa je našel svojo uteho (»Zdaj vid se vrača mi in ž njim spoznanje«), našel je dve solnci, ki mu jih zre zavzeto oko in ki mu ne ugasneta nikdar, namreč solnce resnice — sveto pismo in pa drugo solnce — poezije čar.

(Konec prih.)

LISTEK.

S. Gregorčič: Poezije III.

(Dalje.)

Ozadje, na katerem sloni Gregorčičovo čustvovanje in mišljenje, je idealizem. Ko je Gregorčič stopil v literarni svet, bil je v slovenski literaturi moderen idealizem, čegar prvi oznanjevalec je bil Stritar. Čista, nežna in čuteča duša, ki si je ustvaril v domišljiji lep, svetel in plemenit svet, prišel je v življenje in ko je hotel reproducirati svoje misli in cilje, začutil je prevaro, in izvršil se je tisti stari proces, ki je primešal bleščeči se tekočini v kupi nekaj motnega in grenkega. Videl je, ko so devali pravico v grob, gledal je pokop bratoljubja in videl je, ko so zasuli svetle vzore v jamo (»Moj črni plašč«, — ravno ta pesem je nekaj njegove resignacije; zapustil je svet ter se zatopil v svoje lepe sanje, zaradi tega pa je razlita trpka resignacija po njegovih poezijah, in pesimizem se javlja iz njegovih pesmi.

Ker ni naloga kritike, da bi dajala direktivo umetnikom ter jim kazala pota, pač pa mora umotvore pojasnjevati, kajti kritik naj posreduje med umetnikom in občinstvom, zato sem se odločil, podati

nekako celotno sliko Gregorčičevo in ne rešetati pesem za pesmijo v III. zv. Poezije, kajti tretji zvezek je v organični zvezi s prvima dvema. Nekoliko izpremenil se je pač Gregorčič, ko je pisal svoje poslednje poezije, in o njih kot celoti poskusim podati nekaj subjektivnih misli.

Štiriinšestdeset kratkih pesmic je naslovil s skupnim imenom »Predsmrtnice«, kajti, da bi bil to celoten cikel, v katerem morajo biti vsi deli v zvezi, tako da je podlaga vseh le en sam skupen motiv, tega nam ne more reči. V »Predsmrtnicah«, katerim je dal pesnik zaradi tega to ime — kot pravi sam v pojasnilu —, ker jih je zložil v bolezn, na pragu smrti, ponavljajo se skoro vsi stari Gregorčičevi motivi. Isti ljubki sujeti se vrste tu, le da je padla nanje neka senca in ne blišče več tako kot v prvih dveh zvezkih. Srce človeško mu je še vedno nerešena uganka, planinske cvetke opeva še vedno, pozdravlja vrtnico na vrtu in divjo rožo na polju, z ubogim slavčkom se pogovarja, ki nima matere in ki ga napoji s svojo krvjo, da poje njegove pesmi. Spominja se pesnik še vedno svojih dragih prijateljev, ki spe že v grobeh, in naslovil je par svojih proizvodov tudi imenom nanje (elegija: Kraglju, dr. Rojcu). Vedno še stoji rad ob zibelki nedolžnega otročiča. Med vsemi temi različnimi motivi, med refleksijami in razmišljanjem pa

se glase mrzli glasovi smrti, suho in ledeno (V.): »Aj, prišla je znova v deželo pomlad — ne meni!« — Včasih kliče smrt, naj ga reši, ker je ostal sam na svetu, včasih jo spet pozdravlja kot pot v novo življenje, včasih pa se nam zdi, da leži že globoko doli pod zemljo (XXIII.), ali pa se mu sanja, da je umrl (Grozne nočjo sem snival sanje). Drugič zaide na grobišče ter se ozira po spomenikih, prav kakor včasih (ciklus »Grobovi«), ali sedaj se pokaže nekaj za Gregorčiča nenavadnega. V »Predsmrtnicah« je razkril Gregorčič novo stran svoje muze: sredi tihih grobov ne zamre mu pesem tožno spominjajoč revežev-trpinov, ki niti po smrti niso enaki mogotcem, iz grobišča se nenkrat, nepričakovano vrne med svet ter biča ljudsko gnilobo, kliče z ostrim glasom, naj potegnejo farizejem kraljevske halje raz teles, da pokažejo svojo zavrženost očitno, da se pokažejo taki kot so, namreč žive krste, pobeljeni grobovi.

Med vsemi »Predsmrtnicami« je najlepša sedma: »Umrli, oh, je moja muza«. Misel je izredno lepa, vzvišena in nena- vadno čustvena. Pesniku je umrla plemenita muza njegova; ubita mu je bila, dasi ni nikdar želela boja in pokopal jo je pesnik v kraj neznan, poprej pa si je še natočil njene gorke krvi. Shranil jo je in ne pokaže je nikomur, le sam jo gleda vsak dan in vsak dan kipi gorka kri njena in slednji dan še oživlja in poživlja

šanje: Kdaj je vročitev izvršena? Ali že z vročitvijo nemškega teksta ali z dostavo obeh tekstov razsodbe? Kdaj do teče revizijski rok, kdaj rok za izpolnitev glasom razsodbe naložene dolžnosti? Ta prevajanja provzročajo sodnikom nižje instance zelo veliko dela; zakaj prav pogosto ni prevajalec niti oni, ki je delal ta proces v I. instanci, in ta stoji sedaj pred nalogo, zmožen prevesti sodbo, v kateri so res prav težke juristične dedukcije. To je v zvezi z raznimi težkočami. No, kaj storijo previdni sodniki? Navadno pristavijo slovenskemu prevodu prizivne razsodbe sledečo opazko: »Ta prevod se je tusodno izdelal in ne prevzame sodišče za njegovo resničnost nikakega jamstva.« (Čujte! Čujte!) Gospoda moja! To so čudne razmere, in jaz mislim, da se pač s takim postopanjem gotovo ne povzdigne ugled justice in zaupanje v isto.

Na podlagi dveh zgledov hočem osvetliti nasledke tega prevajanja. V neki pravni zadevi, ki se je bila v I. instanci izvedla popolnoma v slovenskem jeziku, je izdalo deželno nadsodišče v Gradcu, kakor navadno, nemško razsodilo in pripoznalo v tem naslednjo glavno prisego: »A zmagal, ako prišeže, da je na črti A-B vozil v gospodarske namene.« Sodnik I. instance je moral to zaprisežno obliko prevesti na slovenski jezik. Pri tem se mu je pripetila napaka, da je prevedel besedo »Wirtschaftsführen« z »voziti gospodarske pridelke«. Glavna prisega se je položila v slovenskem prevodu. Deželno nadsodišče v Gradcu je spoznalo, da ni to ista glavna prisega, katero je povdarjalo ter je proglasilo stranko, ki je položila glavno prisego, za propadlo.

Drug slučaj: Deželno nadsodišče je izjavilo na sledečo glavno prisego, »da ni res, da bi bil B posodil A 100 gld.« Sodnik je prevedel besede »als Darlehen gegeben« z besedami »kot posojilo dal« ter je rabil tukaj izraz, ki ni v navadi pri kmečkem prebivalstvu, in v katerem razume kmečko prebivalstvo nekaj drugega, kakor če bi bil rabil prevajalec besedo »posodil«. Dotičnik, ki bi naj položil glavno prisego, je rekel: »Dal mi je pač nekaj, toda ne kot posojilo, temuč kot darilo. Vsled tega ne morem storiti te glavne prisega.« Iz strahu, da bi morda krivo prisegel, ni položil te glavne prisega ter je propal.

O pritožbah pridejo od deželnega nadsodišča samo nemške rešitve, ki se tudi vročijo samo v nemškem jeziku. Ravno tako se izdajajo v kazenskih zadevah na slovenske pritožbe in ugovore le nemške rešitve, ki se istotako le nemški vročijo.

Kar se tiče deželnih in okrožnih sodišč na jugu države, se pri razsodnih sodiščih v kazenskih zadevah v Mariboru in Celju in Celovcu tuintam obravnava v slovenskem jeziku, v Trstu in Rovinju pa nikdar v slovenskem ali hrvaškem, temuč večno le v italijanskem jeziku.

Zapisniki se sestavljajo pri razsodnih sodiščih v Mariboru in Celju z malimi izjemami le nemški, razsodbe se razdeljujejo nemški. Povabila prič, strokovnih izvedencev, privatnih udeležnikov itd. se godijo vedno v nemškem jeziku.

V ilustracijo, kam privede, ako se proti jasnim in nedvoumnim predpisom kazenskega pravnega reda, da je vsako izjavo v jeziku stranke, tedaj v onem jeziku protokolirati, v katerem se je izrekla, navedel bi dva kričeča slučaja.

Nekega kmečkega sina so njegovi tovariši dražili, da nima jubilejne spominske kolajne. Nato je odgovoril, da je suknjo s kolajno vred, ki je bila na njej pritrjena, prodal. Pri tem je rabil izraz, »da je oboje stržil«, to se pravi, da je suknjo s kolajno vred prodal. Sodnik, ki je vodil predpreiskavo, je zamenjal »stržil« s »strgal« ter je protokoliral v nemškem jeziku, da je imenovan kmečki fant oboje, suknjo in kolajno raztrgal. Začela se je proti njemu obtožba zaradi razžaljenja Veličanstva. (Čujte!) Obravnava se je izvršila v Mariboru, dotični je bil zaradi razžaljenja Veličanstva obsojen. Zoper obsodbo je vložil ničnostno pritožbo, in je vsled tega najvišji sodni dvor kazensko zadevo še enkrat vrnil v razpravo okrožnemu sodišču v Maribor.

To sodišče pa je bilo še vedno pod vtisom protokolarnega besedila, ki se je glasilo, da je mož kolajno raztrgal ter

ga je znova obsodilo zaradi razžaljenja Veličanstva. Proti temu je vložil obsojeni zopet ničnostno pritožbo, kateri je najvišji sodni dvor sedaj ugodil ter obsojenca oprostil.

In sedaj vprašam: Kdo odškoduje tega ubogega moža za vse muke, ki jih je po krivici preстал, kdo mu povrne stroške, ki sta mu jih provzročili dve ničnostni pritožbi?

Take krivice so se mogle le zgoditi, ker v tako kočljivih zadevah uradujejo uradniki, ki niso slovensčine zmožni.

Drug slučaj: Nekdo je bil obtožen zaradi goljufije, »ker je vedoma neresnično izpovedal, da je bil zraven, ko je A prodal B svojo njivo«. Zapisniki o predpreiskavi so bili nemški, vključno temu, da se je obdolženec samo slovenski zagovarjal. Glavna razprava je naenkrat pokazala, da obdolženec niti ni izjavil, da je bil zraven, ko je A prodal B njivo, temuč da je bil samo zraven, ko sta oba razpravljala o prodaji njive.

Gospoda moja! Koliko zgrešenih sodb, koliko krivičnih obsodb ima svoj vzrok v takih zmotah, v tem, da se izjave prič in obdolžencev ne sprejmejo v onem jeziku, v katerem so se podale!

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 10. junija.

Program parlamenta.

Danes ima parlament zopet sejo, jutri pa se snidejo načelniki vseh strank, da določijo, kakšne predloge naj se v tem zasedanju še dožene. Ker se Čehi nočejo odločiti, da bi podpirali ali pa vsaj ne ovirali novega davka na vozne listke, namerava vlada bajet predložiti penzijske zakone, ki se tičejo uradniških vdov, še pred tem novim davčnim zakonom. Körber konferira še vedno s Čehi. Kramář je moral priti od delegacij na Dunaj. Če bodo Čehi vztrajali pri svoji grožnji, da bodo novi davek obstruirali, misli vlada predložiti le še zadevo podunavske parne družbe, potem pa zasedanje odgoditi. Vsekakor se jutri, v sredo odloči usoda nameravanega davka na vozne listke. Zasedanje delegacij se bliža svojem koncu. Dovršiti se mora še mornarični etat. Debata o zahtevah vojske je končana. Za havbice je glasovalo 38, proti pa 17 delegatov. Vojni minister je površno zavračal vsa očitjanja glede postopanja z vojniki ter trdil, da se vrši vse pravilno in brez napak, glede afere Mattasich pa je izjavil, da je nova obravnava docela izključena.

Iz avstrijske delegacije.

V včerajšnji seji se je razpravljalo o proračunu mornarice. Del. Kaftan je povdarjal, da je Avstrija zamudila prehod od kontinentalne k svetovni politiki. Na ta način je pustila izpred oči važne premorske postojanke, kar je s stališča trgovine in industrije zelo obžalovati. Govornik je nadalje zahteval pojasnila, iz kakšnih sredstev so se pokrili stroški naše mornarice na Kitajsko. Del. Vuković je zahteval pomnožitev mornarice, ker lahko kmalu pride do tega, da nam bo braniti svoje legitimne pravice na Balkanu od morske strani. Del. Wasilko je zahteval, naj se ob dalmatinskem nabrežju napravi nova vojna pristanišča ter se naj ustanovi mornarično ministrstvo. Poveljniku mornarice, častnikom in vojakom izreče pohvalo in zaupanje. Govorili so še Kindermann, Conci in Dobernig. Vsi so izražali svoje popolno priznanje. Končno je govoril poveljnik mornarice baron Spaun ter priporočil sprejem proračuna, kar se tudi zgodi, na kar se je delegacija za letos razšla.

Ministrstvo Combes

se danes predstavi zbornam. Lahko se imenuje ministrstvo Brissona brez Brissona, ker sedi v njem 5 članov bivšega Brissonovega kabineta. V Combesovem kabinetu ni nobenega socialista, a vendar bodo socialistične stranke novo vlado energično podpirale. Finančni portfelj je prevzel Rouvier, ki je že šestič minister in je bil l. 1887. sam ministrski predsednik. Aféra Panama ga je napravila za nekaj časa nemogočega, dasi je bil docela nedolžen. Rouvier je pobijal strastno pustolovne nakane Boulangerja. Znan in veleugleden je kot finančna kapaciteta prve vrste. Novo ministrstvo ima sledeči program: odpraviti hoče Fallouxov zakon, ki je ovira protikongregacijskih zakonov;

izvršiti hoče društveni zakon in omejiti število verskih družb, ki so v resnici društva politične propagande; vpeljati hoče dveletno dobo vojaškega službovanja; poddržati nekatere železnice in dognati davčno reformo, vpelje se tudi progresiven dohodninski davek. Novo ministrstvo pozdravljajo vse naprednjaške in svobodomiselnne stranke, ker pričakujejo, da dovrši v boju zoper reakcijo in klerikalno monarhistično spletkarstvo še ono, česar Waldeck-Rousseau tekom svojega 3 letnega vladanja ni utegnil.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Amsterdama poročajo, da so se dogovorili Buri in Angleži glede nekaterih posameznosti, ki morajo za sedaj ostati še tajne. Gotovo so te določbe tako važne, da jih vlada ne upa povedati, ker bi bilo s tem veselje nad mirom Angležem korenito pokvarjeno. Zdi se, da končno sklenjeni mir Burum vendar ni tako zelo neugoden, kakor se je mislilo vobče izpočetka. Zato pa je razumljivo, da so podpisali mirovno pogodbo možje, ki so bili najneizprosnejši nasprotniki Angležev in najvztrajnejši borilci za svobodo. Treba je torej počakati, da izvemo vse o mirovne pogoje. Potem šele bo možno soditi. Buri odlagajo sedaj orožje. V Middelburgu v Transvaalu je odložilo 440 mož svoje orožje, top in municijo ter povedalo, kje imajo skrita še dva topa. V Standertonu je odložilo 289, v Kaplandiji pa 255 mož svoje puške. V Kraalstation sta se udala poveljnika Meyer in Hans Botha. General Hamilton jima je priredil diner, na katerem se je napijalo. Schalk Burger je obiskal centracijsko taborišče v Natalu ter pozivljaj ulete Bure, naj na minolo pozabijo in odpusté. Lord Milner je dejal te dni: »Vsi moramo delati sedaj, da se vsi sloji prebivalstva pristrčno zjedinijo ter da se ustvari za bodočnost velik južnoafričanski narod«. Čudno je, da se je vršil 2. junija pri Mortimerju še boj med Buri in Angleži!

Najnovejše politične vesti.

Zasedanje avstrijske delegacije se je včeraj zaključilo. — Deželni zbori se skličejo le deloma. Tako si n. pr. bajet nemški poslanik na Dunaju prizadeva, da bi se gališki deželni zbor ne sklical, ker se je bati, da prirede Poljaki v deželnem zboru demonstracijo zaradi govora nemškega cesarja in zatiranja Poljakov na Pruskem sploh. — Odstop ogrskega ministrskega predsednika. V sobotni avdienci pri cesarju je bajet Szell izjavil, da mora zaprositi za demisijo, ker mu ni mogoče, priskrbeti Avstriji zahtevane koncesije glede nagodbe. Cesar seveda ni sprejel odstopa. — Krüger nevarno bolan. Krügerjevo stanje se je shujšalo. Bolnik zelo težko diha. — Papež o protestantizmu. V včerajšnjem konzistoriju je imel papež nagovor o verskih sovražnikih, ter omenjal kot take: protestantizem, krivoverstvo in — pornografijo. — Prepoved Tolstovih spisov v Rusiji je potrdil senat v Peterburgu. — Nemška industrijska in obrtna razstava v Olomucu. Olomuški župan Brandhuber in poslanec Primavesi sta prišla k cesarju ter ga prosila, naj bi obiskal omenjeno razstavo. Cesar je obljubil priti, ako mu bo količkaj mogoče. — Grško-pravoslavni cerkveni kongres se je otvoril v ponedeljek v Karlovcu. Vladni komisar je prečital kraljev reskript tudi v mažarskem jeziku, proti čemur so radikalci protestirali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. junija.

— **Osebnosti.** Poštnim asistentom v Trzinu je imenovan mornarični podčastnik Matija Svetlič. — Poštar II. razr. v Mojstrani je postal Fran Prettnar, dosedaj poštni manipulacijski diurnist v Ópatiji.

— **„Slovenska Matica“** ima, da reši še ostali dnevni red 38. rednega običnega zbora, jutri v sredo dne 11. junija t. l. ob šestih zvečer v veliki dvorani »Mestnega doma« zopet občni zbor. Rešiti je še računsko točko, volitve in na razgovor pridejo event. nasveti in predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Agitacija za volitve v „Slovenski Matici“.** Z zanesljive strani se nam poroča, da hočejo klerikalci pri jutrišnji volitvi za odbor »Slov. Matic« nastopiti proti izvolitvi g. dr. Iv. Tavčarja in g. vad. učitelja in pisatelja Jos. Kostanjevca. Iz odborne liste kandidatov črtajo obe omenjeni imeni. Spričo tega dejstva pozivljamo vse ljubljanske člane »Slov. Matic«, da se jutrišnje volitve udeležé.

— Dr. Šusteršič je pobegnil!

Zbal se je namreč celjskega porotnega sodišča in prav junaško je zlezel pod klop. Ugnal pa ga je naš urednik g. Ante Beg. In to se je takole pripetilo. Dne 15. svečana 1901 pisala je celjska »Domovina«: Ime dr. Šusteršiča je za štajerske Slovence zaničevalno, kerso nam znani dokazio njegovi narodni in verski prepričanosti, ki je hlimba. Malo besed, pa obilo občutnega žaljenja! In nikdo bi kaj takega ne vtaknil v žep, ako je hotel pred javnostjo ostati pošten človek. Tudi dr. Šusteršič je to občutil, in pričel je sodnijsko preganjanje. Sodna preiskava je predvsem dognala, da je dotično žaljivo notico spisal bil gosp. Ante Beg, ki je bil tedaj odgovorni urednik »Domovine«. Tisti, ki je torej žalil, bil je — g. Ante Beg. To omenjamo zategadelj, da se ve, da je samo g. Beg v stanju dati dr. Šusteršiču primerno zadoščenje, če naj se je zadeva za Šusteršiča častno poravnala. Ali g. Beg o kaki satisfakciji ni hotel vedeti. Pač pa je ponudil dokaz resnice, prvič o tem, da še ni dolgo, ko Šusteršič še prav nič vere ni imel in ko duhovščino ni drugače imenoval kot »farje«, drugič, da je dr. Šusteršič, ko je že bil advokat, javno podčastno besedo lagal (ta dokaz se je kaj precizno posrečil) in tretjič, da je v znani žlindrski aféri naravnost sleparil. Tudi ta dokaz se je v Celju dokaj boljše obnesel nego v Kamniku! Dalje so se pa dognali tudi dokazi, ki so narodno prepričanje odvetnika iz Ovijačeve hiše precej sumljivo osvnetili! Celo leto je mečkal Šusteršič svojo obtožnico skupaj, a končno jo je vložil pod geslom: moriturus saluta! Celjsko sodišče je razpisalo glavno razpravo na 11. t. m. Dne 10. t. m. pa se je gospodu Ante Begu dostavilo obvestilo posvetovalne zbornice, kjer se naznanja, da se je kazensko postopanje proti Begu ustavilo, ker je tožitelj dr. Šusteršič pod klop zlezel, ali kako se izraža to obvestilo — infolge Rücktrittes des Privatanklägers dr. Ivan Šusteršič von der Anklage! Pri tem pa si moramo v spominu obdržati, da gosp. Beg dr. Šusteršiču ni dal niti najmanjšega zadoščenja! Sedaj se je proti vsakemu dvomu dokazalo: voditelj katoliške stranke, dr. Ivan Šusteršič in pa svetopisemski Ezau sta v tesnem sorodstvu. Zadnji je prodal svoje prvorojenstvo za skledico leče, prvi pa prodaja svojo čast — še ceneje!

— **Samo 3000 K!** Kmetijsko društvo v Dobrunjah je torej v resnici pasivno! Mi smo pisali, da znašajo pasiva 10.000 K. »Slovenec« pa prizna, da znašajo samo 3000 K. Nam se razlika ne vidi tako visoka, posebno, ako vpoštevamo, da mora pasiv dosti več biti, kadar jih še celo »Slovenec« v znesku 3000 K. pripozna! Glavno pa je, da so pri omenjenem društvu pasivni, in da so si v svesti te pasivnosti. Mesto, da bi se podali k sodišču, ter, kakor jim to zakon velevala, napovedali svojo krivdo, podali so se dobrunjski odborniki k »Slovencu« in ga naprosili, da se je prav korenito pošalil z našim listom, češ, ne deset, ampak tritisoč je zgrube! In zategadelj ti možički kar od veselja poskakujejo, ker imajo dolga — samo tritisoč! In če bi ga bilo deset, bi prej kot ne tudi poskakovali, češ, saj ga ni dvajsettisoč. Tako bi si ti katoliški gospodarji pri vsakem dolgu smeli iskati tolažbe v tem, da bi ga lahko še več imeli! Vzlic temu pa menimo, da nimajo povoda, po »Slovencu« svoje ošabnosti napihovati; naj gredo raje v Ljubljano na Žabjek, pa naj oglašé beraški svoj konkurz! S tem dosežejo vsaj toliko, da pozneje ne bodo — zaprti! Viđite, možje dobrunjski, to je najboljši svet, ki se vam dati more! Poslušajte ga, če ne, pela bodeta ričet in »keha«! Z Bogom!

— **Člani slovenske drame v Ljubljani** prirede tekom počitnic po deželi gledališke predstave, h katerim so

bili povabljeni od raznih društev in čitalnic. Prvi gostovanji sta se vršili v Ribnici in na Vrhniki ter sta imenitno uspeli. Cenjena društva se tem potom opozarjajo, da dopise v zadevi gostovanja članov slovenske drame sprejema g. Adolf Dobrovolný, režiser slovenske drame v Ljubljani, Zabajek št. 3. — V nedeljo, dne 13. t. m., bodo člani slovenske drame gostovali v škofjeloški čitalnici, katera priredi v svojih prostorih gledališko predstavo »Oče in oči« ali »Ženski Otelos«, igrokaz v treh dejanjih. Vstopnice se dobivajo v lekarni g. Ervina Burdycha. Sedeži v prvih vrstah po 1 K 60 vin., v ostalih po 1 K. Vstop je vsakemu dovoljen.

— **Štrajk v Ljubljani.** Sedaj je tudi stavka Mathianovih mizarjev za delavce povsem ugodno končana. Tvrdba jim je dovolila 10 kr. poboljšanja plače za moža na dan, in sicer precej. S temi pogoji so delavci zadovoljni in so se tudi danes vrnili na delo. Tako so sedaj vse ljubljanske stavke končane, »štrajkfibre« je polagoma odnehal in delavci so pričeli sedaj z mirnejšim organizatoričnim delom. Zidarji so imeli pred nekoliko dnevi shod, na katerem se je podalo poročilo o stavki in se je govorilo o organizaciji. Kakor čujemo, se vpisavajo delavci stavbene obrti mnogoštevilno v strokovno društvo. Na shodu so tudi posebno energično udrihali po klerikalcih; Štefe, ki je drugače oblažil vsak shod, ni prišel — on pozna ljudi... Včeraj se je vršila pri c. kr. okrajni sodnji obravnava proti delavskemu voditelju A. Vičiču, ki je bil za časa stavke 13 dni v preiskovalnem zaporu. Zagovarjal ga za dr. Trillerja dr. Hribar. Obsojen je bil po § 3. kval. zak. na 3 dni zapore, vložil pa je ničnostno pritožbo. Razven prizivnih obravnav so sedaj vse posledice stavke odstranjene. — Po Ljubljani se sedaj nabira za stavkujoče v Trstu in v Reki ter za žrtve ljubljanske stavke. Vse je torej sedaj zopet končano.

— **Živinozdravniška predavanja v ljubljanski okolici** se vrše letos naslednje dni: v Borovnici dne 13., v Dobrovi 20., v Brezovici 27. julija in v Šmartnem pod Šmarno goro 3. avgusta.

— **Efektna loterija** se je dovoli podružnici c. kr. kmetijske družbe ter požarni brambi v Begunjah za društvene namene.

— **Koncert v Novem mestu.** Zaradi slabega vremena preloženi koncert za g. kapelnika Emeršiča se vrši dne 15. junija pri g. Müllerju v Bršlinu, h kateremu se slavno občinstvo vljudno vabi. Začetek ob 5. uri popoldne.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj zvečer z južnega kolodvora 47 oseb. Policija je prišla nekega agenta, ki je hotel nekega vojaški dolžnosti še podvrženega fanta odpraviti v Ameriko.

— **Na grobu svoje žene se je ustrelil** danes jutraj ob 7. uri na pokopališču pri sv. Krištofu ravnatelj tovarne na Fužinah, Josip Diewok. Prenočeval je v hotelu »pri južnem kolodvoru«. Ob pol 7. uri je odšel in še naračil, da se mu soba do popoludne rezervira. Iz hotela je šel naravnost na pokopališče in izvršil samomor. Ustrelil se je v sence in je bil takoj mrtev. Samomor je izvršil najbrže zaradi dolgov in pa zaradi tega, ker bi bil s 15. junijem odpuščen iz službe.

— **Pod vrhniški vlak je skočil** danes ob polu 1. uri popoldne na železniškem prelazu na cesti proti tivol-skemu gradu 74 let stari drvar Jakob Krušič iz Zadvora, občina Dobrunje. Glavo mu je skoraj popolnoma odtrgal od života in roke mu je polomil. Vlak ga je vlekel le nekaj korakov za seboj, potem pa se precej ustavil. Bilo je prepozno. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **V bolnico** so pripeljali iz Rakeke Karola Galantija. Zlomil si je nogo. — Iz Zagorja ob Savi so pripeljali v bolnico 84 let starega Franceta Mačka, na katerega je v kamnolomu padel tri stote težak kamen. Poškodovan je na desni nogi in na glavi.

— **Z bajonetom udaril** je včeraj zvečer neki prostak 27. brambovskega pešpolka na Ambroževem trgu mizarskega pomočnika Pavla Batjela. Vojak je nato zbežal.

— **Strelnski klub „Triglav“** ima svoj sestanek danes v gostilni »pri Kroni« ob 8. zvečer. Sklicatelj »Vrban«.

— **Mlada tatica.** Šivilji U. V. na Marije Terezije cesti je njena 13 let stara vajenka A. P. kradla denar. Včeraj so jo pri tatvini zasačili.

— **Semenj v Ljubljani.** Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 880 konj in volov, 295 krav in 84 telet, skupaj 1259 glav. Kupčija je bila v kljub slabemu vremenu dosti povoljna, posebno za govejo živino, ker so prišli kupci tudi iz Morave.

— **Najnovejše novice.** Senzacionalno iznajdbo je napravil profesor fizike Figueras v Londonu. Iznašel je namreč aparat za vsvkavanje v atmosferi se nahajajoče elektrike. Aparat je velikega pomena, ker elektriko ne le oskrbava, ampak tudi shranjuje v sebi in bi s tem popolnoma nadomestoval stare dynamostroje. Železnice, tovarne itd. bi se lahko s tem aparatom vodile in tudi treskalo ne bi več, ker bi aparat elektriko porabil. — Sneg pada od včeraj popoldne do danes na Koroškem na vseh Alpah. V Celovcu se je temperatura znižala na šest stopinj. — Shod nemških in čeških tehnikov v Pragi je bil v nedeljo. Razpravljalo se je o zadnjih sklepih državnega zbora glede naslova inženjerjev. — V Romany je ogenj uničil dva rezervoarja, napolnjena z nafto. — Uresničenja umetniške galerije za kraljevino Češko tikajoča se imenovanja in ustanovna pisma so že dogovorjena in se bodo v kratkem objavila. — Jack razparalec trebuha v Parizu? Ondotni listi poročajo o zločinu, ki spominja na znanega Jacka. Neki delavec našel je namreč jutraj na trotoarju zavitek, v katerem se je nahajalo na strašno načine razmesarjeno in na kose razsekano truplo mlade ženske. — Nov izoruh Mont-Pelée-a je bil zopet v petek. Štiri ure je bilo mesto Fort-de-Francé v gosto temo zavito. Polja v Morne-Rouge so z rdečo lavo pokrita. Pogreša se več ribičev s svojimi čolni. — Ladji sta trčili vkup pri Duluthu v Ameriki. Parnik »Thomas Wilson« se je pogreznil. Devet oseb je mrtvih. — Črno mašo za žrtve polničnih izredov so imeli v Lvovu ob obili udeležbi. Ljudstvo je bilo mirno. — Atentat na Kitchenerja so baje odkrili v Pretoriji. Veliko oseb so aretirali. — Samomor? Včeraj ponoči so našli na Dunaju blizu proge državne železnice grozovito raztrgano truplo nekega možkega. Bil je to Rudolf Höglér, inženjer južne železnice iz Celovca.

— **Tolstoj.** Bolnemu Tolstemu se je zdravje zopet obrnilo na boljše. 23. t. m. se namerava vrniti z Jalte na svoje posestvo v Jasni Poljani.

— **Pobegel župnik.** D. Krmpotić v Zagrebu je bil pred 2 mesecema radi ponarejanja cerkvenih pobotnic obsojen v zapor, a je sedaj ušel v Ameriko.

— **Ker je napačno pel,** je tožil župnik Migacz v Rybne v Galiciji 18letnega fanta Pleckega radi — motenja vere. Plecki je bil cerkven pevec, a je nekega dne tako napačno pel, da je moral orgljavec prenehati, in da je nastala v cerkvi velika zadrega. Župnik je fanta tožil, češ da je motil vernike in delal božji službi nečast. Fant pa je dejal, da ne pozna not ter da poje brezplačno Bogu na čast, kakor mu velevala srce in kakor pač zna. Fant je bil oproščen, župnik pa je odnesel dolg nos.

— **Poskušeni umor pred sodiščem.** Iz Telča poročajo, da je ondodni mizarški mojster Franč. Dub tožil ženo ženo žel. strojevodje Plechla radi žaljenja časti, ona pa njega. Pred sodiščem je ustrelil Dub na Plechlovo ter jo nevarno zadel v levi del prsi. Nato se je sam javil sodišču, kjer so ga zapli.

— **Balmašev živi?!** V Peterburgu krozi senzacionalna govorica, da morilec ministra Sipjagina, velikošolec Balmašev še živi in da sploh ni bil obešen. Ime Balmašev si je izmislila bajé vlada in tudi usmrčenje Balmaševa je le vladna komedija. Na Kijevskem vseučilišču že več let ni vpisan noben dijak enakega imena, torej ni mogoče, da bi bil radi nemirov dijaštva v Kijevu relegiran in poslan v Sibirijo. Resnica je bajé, da vlada še danes ne vé, kdo je morilec Sipjagina ter ga policija sploh ni dobila v pest. Resnica je bajé, da so morilca zgrabili pač policisti, a ti so bili morilčevi somišljeniki in v policiste preoblečeni zarotniki. Ti zarotniki v policijski maski so zgrabili navidezno svojega tovariša morilca ter ga odvedli. Ko je prišla policija na lice mesta, so bili zarotniki z morilcem vred že brez sledu izginili. Zarotniki so bili člani tajnega revolucionarskega odbora, ki je ves atentat pripravil in izvršil. Vlada si je izmislila aretovanje, obsodbo in usmrčenje »dijaka Balmaševa« — ki niti ne eksistuje — zato, da varuje državno avtoriteto. Če je vse to res, so ruski zarotniki ne le drzni, nego tudi pravi navihanci!

— **Dunajski „Frauenklub“** se 31. julija razide, ker se dame vedno pričkajo in je večina članic izstopila. Baje so hotele bogatejše gospe in gospiče le komandirati, a nič delati ter so prezirljivo gledale inteligentne plebejke. Te si usta-

nove svoje izobraževalno društvo, v kateri svila in parfum ne bosta odločevala glede vrednosti članov.

— **Obsojen krščansko-socialen poštenjak.** Na Dunaju je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe Kristijan Schodl, krščansko-socialen trgovec, radi očitnega sleparjenja in obrekovanja svoje uslužbenke ter radi zavajanja h krivemu pričanju. Tudi svoje uslužbenke je učil goljufati kupčevalce, prodajal za goljufivo ceno ter hotel prisiliti neko svojo uslužbenko, da bi se mu udala. Ker je ni mogel pridobiti niti zlepa niti zgrda, jo je naznanil, da krađe. Dekle je bilo dva dni v preiskovalnem zaporu, a izkazala se je njena popolna nedolžnost. Mesto nje pojde šef 18 mesecev sedet!

— **Vlečke in brnski obč. svet.** Praški obč. svet je radi prahu prepovedal na ulici nositi vlečke. Tudi v Brnu so hoteli skleniti isto, a prijatelji vlečk so to pot zmagali. Pač pa se je sklenilo, da se bo večkrat po ulicah brizgalo, tako da bodo dame morale dvigniti vlečke. Po nekaterih mestih je dovoljeno nositi vlečke le ob deževnem vremenu.

— **17letna morilka.** V Otnici na Češkem je ponudil na neki plesni veselici 60letni Fran Kulhánek 17letni posestnikovi hčerki Frančiški Kramář kupico vina in jo je povabil na ples. Dekle je plesalca odbila, a ker je bil Kulhánek pozneje nadležen, ga je sunila Kramář s tako silo, da je padel in se onesvestil. Prenesli so ga domov, kjer je kmalu umrl.

— **Umor iz osvete.** Iz Sosnowieca poročajo, da je tam neki delavec trikrat ustrelil na 33 letnega oskrbnika rudokopov Karla Bukalskega. Dve krogli sta prodrli oskrbniku glavo. Morilec je ušel.

— **Preseljenje.** Anončna ekspedicija M. Dukesa nasl. na Dunaju, koje pisarna je bila dolgo let v Rotschildovem bazarju I. Wollzeile 6—8, se je dne dni preselila v hišo na nasprotni strani ulice, I. Wollzeile 9., kjer ima za svoje opravilske posle, ki vsako leto bolj naraščajo, večje prostore. To znatno razširjenje pisarniških prostorov omogočuje tvrdki M. Dukesa nasl., ki se je tekom 28 let izkazala kot točna in zanesljiva, da more vsled svojih razsežnih zvez z dnevnimi in strokovnimi časniki tu in inozemstva opravičiti zaupanje trgovskih in drugih krogov, ki reflektirajo na javnost, ter vstreti kar najtočneje vsem zahtevam opravilskega prometa.

— **Madjarskega denarja nočejo.** »Magyarország« se čudi, da more kdo Madjare tako sovražiti, da niti njih denarja noče. Ministrstvo je starobežjskim učiteljem nakazalo običajne petletnice; katoliški in židovski učitelji so denar vzeli, Srbi pa so ga zavrnili, češ, da nočejo, da bi si vsled svojega denarja lastila madjarska vlada vodstvo srbskih šol. Vlada je bajé zato petletnice odpovedala — a srbska cerkvena občina izplača svojim učiteljem petletnice iz svoje blaginje.

— **Žena in denar.** V nekem newyorskem gledališču je bila te dni malo pred začetkom predstava odpovedana. Ravnatelj je naznanil občinstvu, da mu je žena ušla s prvim ljubimcem ter odnesla ves denar. Nato pa je ravnatelj sedel v voz in hajdi za beguncema. Ujel ju je, zgrabil ljubimca za vrat ter zakričal: »Nazaj mi daj, kar si mi vzel!« — »Ženo — tu, vzemite si jo!« je zajecjal trepetajoči ljubimec. — »Ne — denar mi vrni, ženo pa si le obdrži!« — In igralec ljubimec je dal denar, žena pa mu je — ostala. Pravijo, da bo ljubimec poslej igral le tragične vloge!

— **Nov otok se je pokazal in izginil.** Blizu Pelican Pointa, 65 milj zapadno od naselbine Walfischbai je zapazila neka deklica z daljnogledom v morju neki veliki temni predmet. Peljali so se tja z ladjo ter našli 150 m dolg in 30 m širok otok, ki se je vzdigal na vseh straneh tako strmo iz morja, da se mu ni bilo mogoče z ladjo približati. Neki častnik pa je vendar splaval k otoku ter prinesel seboj materijal, iz kakršnega je bil otok sestavljen. Bilo je to po večini mehko blato. Z otoka pa so se vzdigali tudi sumljivi dimi, ki so smrdeli po žveplu. Vendar se je sestavila posebna komisija, ki je šla par tednov pozneje z vsemi potrebnimi pripravami otok raziskovat. Toda o otoku že ni bilo več duha ne sluha. Kakor se je pokazal, tako je tudi zopet izginil.

— **Žrebanje srečk „Narodopisnega muzeja“ v Pragi.** K včerajšnjemu poročilu o tem žrebanju nam je pristaviti še sledeča pojasnila: Za vsake 15 srečk, ki niso bile zadete, se izda premija v vrednosti 6 K in možno si je, dokler zaloga zadostuje, izbrati iz sledečih predmetov (rimska številka se naj samo navede): I. Hradčany iz leta 1606, slikarja z oljnatimi barvami. Kdor si želi hrastov okvir za sliko, plača 4 K več. II. Hradčany v začetku 19. stoletja. Po akvarelu Janse. III. Bulharske album Jaroslava Věšína. Šest slik. IV. Dvě zátisť. Po slikah L. Kleinmondove. V. Praga 1636. Album stare Prage. VI. Praga 1636. Dve razgledni slike Prage z zbirko praških razglednic. Dobitki in premije se bodo razpošiljali od ponedeljka 16., do sobote 28. junija 1902

v pisarni »Narodopisnega muzeja« Příkopy 12. v Pragi. Na vsaki srečki, ki je zadela, naj se napiše določno ime lastnikovo ter natančen naslov. K srečkam bodi priložen znesek za embalažo in poštino, tudi k onim 15 srečkam za premije. Koliko treba priložiti, se poišče ondi, kjer ste kupili srečke. Nezaдете srečke naj se sešijejo po 15 skup ter naj se njim priloži listek s pošiljateljevim naslovom in z rimsko številko premije. Ako bi bila slučajno ta številka razpečana, določje se druga premija. Ako vam slučajno manjka kaka srečka do 15., smete se vendar še zglasiti za premijo, ako priložite 40 h. za vsako srečko, ki manjka do 15. Dobitki in premije, za koje se do 14. julija nihče ne zglašuje, se prodajo v korist »Československého Museja v Praze«.

Društva.

— **Pedagoško društvo v Krškem** zboruje v četrtek, 26. junija, popoldne ob dveh v Kostanjevici (v šoli) po sledečem dnevnem redu: a) Hospitacija pri gospej Olgi Kabal Gašperin: Učna slika iz lepopisja in začetnega pravopisja; b) Pogovor o točki dnevnega reda letošnje okrajne učiteljske konferencije dne 24. julija: »O pripravi za pouk.«

Književnost.

— **„Slovenka“** ima v 5. številki to-le vsebino: O ženski izobrazbi. Piše učiteljica. — Nenatisnen sonet Dragotina Ketteja. Priobčil Gv. Sajovic, Kranj. — Inzerat. Črtica, spisal F. J. Doljan. — Magdalena. J. S. Machar. Z dovoljenjem pesnikovim prevel Ant. Dermota. Praga. Šolska ikona. Srbski spisal Dr. Laza K. Lazarevič. Prevela I. in F. Klemenčič. — Lahko noč! Fran Žgur, Poddraga. — Pred Madono. Utva. Trst. — Boris Godunov. A. S. Puškin. Prevel Edvič. — Savinski venec. Zložil Žiga Lajakov-Mozirski. — Nove knjige. — Beleške.

— **Slavjanski Vjek**, vseslovenski organ, prinaša v svoji 46. številki sledečo vsebino: Ivan Francevič Hribar. (Slika in kratek životopis ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja.) — Četrti sjezd slavjanskih žurnalistov iz Avstro-Vengrij v Ljubljano. Dopisnik hvali izredno gostoljubnost Slovencev ter povdarja, da se ni doslej še noben shod žurnalistov vršil tako lepo in brez najmanjšega kaljenja sloge kot baš ta. »Vsak je govoril v svojem jeziku, a vsi so razumeli drug drugega.« — »Slavjanski Vjek« prinaša tudi sliko ljubljanskega »Mestnega doma« in »Narodnega doma«. — Njsekolkol dičnih slov. Andrej Šeradam. — Slavjanskaja ideja v Bolgarij. Stefan Cankov. — Prazdovanje 25letitja osvoboditelno vojni v Odesje. — Slavjanskija vjesti. — Čto novogo v slavistikij? G. A. Ilinskij. — Bibliografija. — V banje. A. Čehov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. junija. Posl. dr. Ferjančič je oddal predsedniku češkega kluba pismo kranjskih avskultantov, v katerem se prosi, naj se ne delajo ovire zakonu na obdačenje voznih listkov, da se s temi dohodki odmore neznosnemu materijalnemu položaju avskultantov.

Dunaj 10. junija. Šusteršičev in Plojev klub sta imela danes ob 3. uri skupno sejo radi formalne proglasitve združitve.

Dunaj 10. junija. Češki klub je imel po svojem predsedniku Pacáku konferenco z ministrskim predsednikom ter češkim in poljedelskim ministrom. Pacák je izjavil, da še klub vedno ni prišel do definitivnega sklepa, ali dopusti predlogo zaradi obdačenja voznih listov ali jo prepreči z obstrukcijo. To se bo odločilo jutri, ko ima klub ob 9. uri dopoldne svojo končno sejo.

Dunaj 10. junija. Razširjajo se vesti, da odstopi justični minister Boden v najkrajšem času zaradi slabega zdravja.

Celovec 10. junija. Učiteljica Olga Burgarellova je bila oproščena z 10 proti 2 glasoma. Bila je takoj izpuščena.

Budimpešta 10. junija. Vse vesti o krizi v ogrskem ministrstvu so popolnoma neosnovane.

Berolin 10. junija. Poljak Glembocki se je pritožil v državnem zboru nad cesarjevim govorom v Marienburgu. Državni kancelar Bülow ga je razjarjen brezobzirno zavračal, rekoč: »Popolnoma prav tako!« Marienburg je svarilno znamenje na izhodu, da je treba meje nemštva čuvati.«

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 10. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.65
Skupni državni dolg v srebru	101.55
Avstrijska zlata renta	120.90
Avstrijska krona renta 4%	99.80
Ogrska zlata renta 4%	120.70
Ogrska krona renta 4%	97.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	159.7
Kreditne delnice	689.25
London vista	240.35
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.35
20 mark	23.47
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	93.70
C. kr. cekini	11.28

Žitne cene v Budimpešti

dné 10. junija 1902.

Termin.					
Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7.97		
Rž „ oktober	„ 50 „	„	6.66		
Koruza „ julij	„ 50 „	„	5.12		
„ „ avgust	„ 50 „	„	5.19		
„ „ maj 1903.	„ 50 „	„	5.13		
Oves „ oktober	„ 50 „	„	5.80		

Efektiv.

5 vinarjev višji.

Meteorologično poročilo.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
9.	9. zvečer	730.7	12.5	sl. jug	oblačno	
10.	7. zjutraj	729.3	12.4	sr. svshodsk.	oblač.	
	2. popol.	728.7	16.9	sl. jvzh.	sk. oblač.	45 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 12.1°, normale: 17.0°.

Potrjim srecem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš predragi oče, oziroma soprog, gospod

Simon Pretnar

posestnik

v pondeljek, 9. t. m., ob 8. uri zvečer po dolgi, mučni bolezni; previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspi v 52. l. svoje dobe.

Pogreb draga rajnika bo v sredo, 11. t. m., ob 10. uri dopoldne. Blagega pokojnika priporočamo v molitev.

Jesenice, dne 9. junija 1902.

Apolonija, soproga. — Janko, enoletni prastvoljec, Marija, Antonija, Ivanka, otroci.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritliklin, na „Zelenem hribu“ se takoj odda.

Vpraša se v kontoarar pivovarne Auer, Wolfve ulice št. 12. (1335-2)

Krepak deček

ki je dovršil ljudsko šolo z dobrim uspehom, išče mesta kot učenec v kaki trgovini. (1301-3)

Ponudbe na upravnishvo »Slov. Nar.«.

V najem se odda takoj prostorna dvonadstropna hiša

v Vodica (Gorenjsko)

Pritikline: 2 hleva, 2 drvarnici, 2 šupi, lep sadni vrt in nekaj živ po dogovoru. Hiša stoji tik glavne ceste nasproti tamni cerkvi in je primerna za prodajalno ali gostilno.

Natančna pojasnila o tem se zvedo pri podpisani, pa tudi pri gđ. Mariji Hribar v Vodica, katera vodi v hiši že 17. leto trgovino z različnim blagom. (1296-3)

Franja Kržič

posestnica v Trbojah, pošta Smlednik (Gorenj.).

Kavarna Valvazor.

Danes v torek, 10. junija 1902

KONCERT

ogrske dvorne ciganske kapele

Jónás Jancsi.

Dvorni godbeniki Nj. c. in kr. visokosti nadvojvode Jožefa. (1348)

V narodni obleki.

Začetek ob osmih.

Vstop prost.

K mnogobrojni udeležbi vljudo vabi

Andrej Stuppan.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Šivilje

se sprejmejo pri A. Singer, Gosposke ulice št. 4. (1347)

2 stara čolna

še dobro ohranjena, za prevažanje kamna itd., se ceno prodasta.

Vpraša naj se pri gosp. Mariji Ani Wake, veleposestnici nad postajo Zagorje ob Savi. (1279-6)

Blagajničarka

vešča v knjigovodstvu, dobi takoj službo. Starejše prosilke imajo prednost. Plača po dogovoru. (1337)

Kje? pove upravnishvo »Slov. Nar.«.

Prodajam čisto novo popolno opravo za špecerijsko trgovino.

Jos. Jebačin

Ljubljana.

V najem se daje gostilna

na Hrušici št. 33, pri Jesenicah, pri tunelu, Gorenjsko. 1343-1

Izvršilna prodaja.

Dne 16. junija 1902 ob 9. uri dopoldne se bode vršila v „Katoliškem domu“ v Ljubljani na Turjaškem trgu izvršilna prodaja različnih premičnin „Katoliške družbe“.

Štr.: 12087.

Razglas.

V smislu §. 9. zak. z dne 11. junija 1879 drž. zak. 93 zavezane so občine imeti natančno evidenco o nastanjevalnem prostoru za trajno in prehodno vojaško nastanjanje po posameznih hišah.

Kes so se vsled potresa 1895 te razmere v Ljubljani po prezidavah in prizidavah jako izpremenile, bode mestni magistrat dal vnovič premeniti v nastanjevalne namene prikladne prostore v vseh hišah v Ljubljani.

Vsem hišnim posestnikom kakor tudi najemnikom stanovanj se torej naroča, da za časa merjenja skrbijo za to, da se magistratnim organom, ki bodo ta dela izvrševali, ne bodo pri tem kake ovire delale in da bodo istim brez izjeme vsi prostori dostopni.

Ta dela izvrševala se bodo vedno o popoldanskem času, ter se bode to dotičnim hišnim posestnikom, oziroma oskrbnikom vedno dan preje naznanilo, da obveste svoje stranke.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 2. junija 1902.

Svež
(1049-9)
liptovski majnikov sir
v priznani izborni kakovosti ponuja Peter Manik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 59 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 5. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1277-3)

Št. 15.908.

Razglas.

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 29. aprila t. l., št. 15.908, razpisuje mestni magistrat

javno pismeno ponudbeno razpravo za zgradbo novega betonskega kanala od tira južne železnice po Dunajski cesti in Sodnijskih ulicah do Cigaletovih ulic, kakor tudi za napravo kanalov in kamenenih cevij v Cigaletovih, Sodnijskih in Predilnih ulicah,

na dan 16. junija 1902 ob 10. uri dopoldne.

Načrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni mestnega stavbnega urada ob navadnih uradnih urah vsakemu na vpogled. Ponudbe, v katerih so posamezne cene, kakor tudi preračunjeni zneski s številkami in besedami navesti, vložiti je v določenem času zapečateni in s 5%nim vadijem, ki ga je določiti na podlagi proračunjenih svot, opremljene, pri mestnem stavbnem uradu. V ponudbi je tudi navesti, da se ponudnik vsem stavljenim pogojem popolnoma podvrže.

Na ponudbe, katere ne bodo vsem razpisanim pogojem ustrezale, in na take, katere bi se pogojno glasile ali se prekasno vložile, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 31. maja 1902.

Največje, najhitreje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

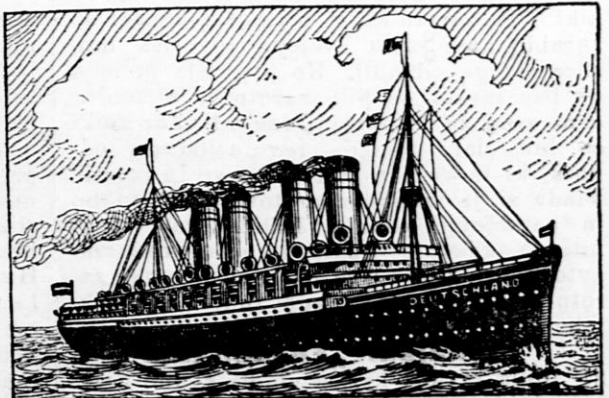
Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228-5)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Trgovski pomočnik

slovenščine in nemščine zmožen, več v trgovini mešanega blaga, se takoj sprejme. Ponudbe na upravnishvo »Slov. Nar.« pod „Trgovski pomočnik“. (1339-1)

Vničujte

muhe

najvarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-93)

Najboljše sredstvo je ameriški

Tanglefoot

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom prva tovarna za ure v Mostu

HANNES KONRAD

eksportna hiša ur in zlatnine

Most (Brüx) št. 64 Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . glđ. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80

Prava srebrna verižica . . . „ 1.20

Nikelnasti budilec . . . „ 1.95

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlato in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pismen. (2753-50)

Illustrirani katalog zastoj in poštnine pristo.

Dobri (1340-1)

čevljarski pomočniki

se sprejmejo takoj pri

Josipu Kolmanu, Bled, Gorenjsko.

Trgovski pomočnik in učenec

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom. (1336-1)

Kje? pove upravnishvo »Slov. Nar.«.

Šupa

25 metrov dolga, 8 metrov visoka in 10 metrov široka, z opeko krita, pripravna za lesnega trgovca, se odda v najem.

Vpraša naj se pri L. Striceljnu, Sv. Petra cesta št. 35 v Ljubljani. (1342)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j.ž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Ausseer, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 59 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 5. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1336)

Predzadnji teden!

Loterija gledaliških igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobitnik à 50000 K

„ „ „ à 5000 „

„ „ „ à 3000 „

2 glavna dobitka à 2000 „

5 dobitkov à 1000 „

10 „ „ à 500 „

20 „ „ à 200 „

60 „ „ à 100 „

100 „ „ à 50 „

300 „ „ à 20 „

3500 „ „ à 10 „

Srečke à 1 K priporoča

J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v (1022) gotovini po 10% odbitku. 18

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«